

מן הבאר

המאוחדת

United Chassidei Ger

ירושלים
הר"ה'ג' 5:58
מוצ"ש 8:01

ברוקלין
הר"ה'ג' 7:50
מוצ"ש 8:57

סטטן איילנד
הר"ה'ג' 7:50
מוצ"ש 8:57

ליקווד
הר"ה'ג' 7:50
מוצ"ש 8:57

מאנסי
הר"ה'ג' 7:51
מוצ"ש 8:58

פרשת עקב תשפ"ג

~ שנה א' ג'ר'יון מ'א ~

אמרות ופנינים, מוסרי חיים ולקחים, מבאר חפרוה שרים - רבוה"ק מגור, נבג"מ ויבלחט"א

אמרות מבאר רבותינו הק'

על כן לא היה ללוי חלק ונחלה עם אחיו: (טו) שואל הרבי ה"אמרי אמת" זי"ע: הלא היה צריך לכתוב 'לא יהיה' שהרי הכוונה על זמן כניסת ישראל לארץ, אלא שאם היה כתוב לא יהיה המשמעות שתמיד לא יהיה והרי א' שלעתידי כן יהיה לשבט לוי נחלה ולכן כ' לא היה.

ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה וגו': (י"ב)

כותב ה"שפת אמת" ליקוטים: ובגמ' אטו יראה מילתא זוטרתא אין לגבי משה מילתא זוטרתא, וקשה הרי אמרו לבנ"י. אולם הכוונה להודיע כי אין היראה רק ההתחלה והרי הכתוב מסיים כמה מדרגות רבות אחר היראה, רק כמ"ש פתחו לי כחודה של מחט ואחר היראה הש"י מסייע לאדם לבוא לאהבה ושאר המדרגות הגבוהים אשר אינו יכול לבוא להם בלי עזר הבורא ב"ה ולכן לגבי משה שכבר עלה לכל שלימות המדרגות אשר בכח אנושי נקרא היראה מילתא זוטרתא. וזה היה רצון גורע"ה להודיע לבנ"י שכשישימו על לבם המדרגות שזוכין ע"י הקומת היראה יתפעלו מאד ליראה אותו והבן.

עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה: (כ"א)

אמר ראש הישיבה מגור שליט"א: ידוע הדקדוק אמאי בראשית כתיב 'השנה' בה"א הידועה, ובאחרית כתיב 'שנה' בלא ה"א, וי"ל דתיאטא בגמרא [ר"ה טז:] 'כל שנה שרשה בתחילתה מתעשרת כסופה שנאמר מרשית השנה - מרשית כתיב', ופירש רש"י שישראל עושין עצמן רשין בראש השנה לדבר תחנונים ותפלה כענין שנאמר תחנונים ידבר רש. וי"ל עיני ה' אלקיך - מיט וואס טשאטקעט מען זיך אין ארץ - מרשית השנה, בשברון הלב, שיועד שאין לו כלום, ואינו אלא תלוי במי שאמר והיה העולם, אלא אמנם בעוה"ז הקב"ה הטוב והמטיב לכל יתן לנו ולכל ישראל שנה טובה וכל מילי דמיטב, אבל מה שיהודי עומד עם לב נשבר ונדכה, לזה יש חשיבות מיוחדת בשמים הרבה יותר מהאחרית הטובה שתינתן לו, ולכן כתיב בה"א הידועה, כי זו תכלית השנה המבוקשת למעלה.

בשכנך ובקומך: (יא ט) הרבי ה"פני מנחם" זי"ע אמר: קריאת שמע היא בין ביום ובין בלילה, ופתח ברישא בקריאת שמע דערבית כמ"ש בגמ', ותנן מזכירין יציאת מצרים בלילות, היינו שעיקר העדות וקבלת עול מלכות שמים היא דוקא כשיש הסתר, וזהו דערבית ברישא, כרע שכב כארי, כל הקורא קריאת שמע על מנתו מוציין בדילן הימנו, כפי השייבה בערב כן היא ההשכמה בבוקר וזהו דתני דערבית ברישא שנגרד שחזית אחר ערבית, ערבית הרמו גם לזמן חשכות והגלות, בעת החורבן נפסקה חומת ברזל בין ישראל לאביהם שבשמים, ברזל נברא לקצו ימיו של אדם, אולם אעפ"י יכולים להגיע.

לאכול לחם יכול לוותר, אולם על זה שלא יוכל לברך ברכת המזון כל השבוע על זה אינו יכול לוותר.

ורם לבנך ושכחת וגו' ואמרת בלבנך כתי וגו' וזכרת את ה' וגו': (מ - מ"ג)

בשם ה"חידושי הרי"ם" זי"ע: צריך כל אדם להוציא מלבו לב האבן שקורין קרומקייט פון הארץ. או יוכל להכניס בלבו דת יהודית, ולפי ערך מה שמוציא כערך זה כן יכנס בלבו. האדם רוצה את העולם הזה, וגם רוצה להיות חסיד, והם שני הפכיים. על כן צריך להשליך מעליו עקמומית לבו בדברים מעולם הזה.

ויאמר ה' אלי קום רד מהר וגו': (ט"ז)

כותב הרה"ק ה"שפתי צדיק" זי"ע: מהו לשון קום הלא אין ישיבה למעלה, ובלו זה היה קום, אך מפני שהיה גלוי לפניו יתב"ש שמרע"ה ימס לבו מרוב צער, לכן פתח דבריו ואמר לשון תקומה, לבשר שישגי עוד תקומה חדשה, כי על ידי זה זכה להיות ב' פעמים מ' יום ולילה לפני השי"ת ונתוסף כמה מצוות, אחר כך אמר לו רד אבל זהו ירידה צורך עליה.

ואתפש בשני הלחת וגו' ואשברם לעיניכם: (מ"ט)

כותב הרה"ק ה"שפתי צדיק" זי"ע: יש לפרש כעין דרש חז"ל גבי יוסף הצדיק ויאסרו אותו לעיניהם שרק לעיניהם אסרו ואחרי כן התירו וכו', וכאן גם כן השביחה היה רק לעיניהם כדי שימסו לבנם כמה גרם החטא. על ידי זה ישונו מעומקא דליבא, אבל באמת היו אותיות הק' פורחים.

הרבי ה"אמרי אמת" זי"ע שאל מהו הלשון 'אתפוש', וכן 'ואשליכם'. ותייר, שהרי בעצם הלוחות לא היו דבר כל כך פשוט, וכי דבר קטן הוא זה מה שהתורה אומרת [הלוחות מעשה אלקים מה' ומכתב מכתב אלקים הוא חרות על הלוחות [שמות לב טז], אלא שמרע"ה ראה כאן ששבירת הלוחות תהיה טובה עבור כלל ישראל, ולכן התאמץ בכל כוחותיו, "ענה האט גענומען מיט א גיוואלד". וזהו הלשון 'אתפוש', היינו שהתאמץ ולקח בכח את הלוחות ושברם - 'ואשברם לעיניכם', כדי שיהיה מזה טובה עבור כלל ישראל.

הרבי ה"בית ישראל" זי"ע שאל: והלא כבר אמרו לו בהר לך רד כי שחת עמך וידע שבנ"י חטאו, וא"כ למה לא שיבר אותם עד שירד וראה? והגם שאיתא אין לדיין אלא מה שעיניו רואות, אבל בכל זאת וכי מרע"ה לא האמין למעלה ח"ו? ותייר, דמאחר ומהשמים תיקנו ענין התשובה, ונהיה הנוגה שאדם שחוטט הוא מתחרט אחר כך ועושה תשובה על כך, ולכן אפילו שמאמר לו למעלה שחטאו, אבל בכל זאת היה בטוח שבנ"י בוודאי עשו תשובה כבר, ורק אחר כך כשיירד - וירא את העגל ומחולות, וכדאיתא בספרנו: שראה שהיו שמחים בקלקול, או רק שבר את הלוחות.

רחמים, ולכן נקראים מוצא פי ה', שעל ידם נשפע כל הגשמיות וכל הרוחניות.

ראש הישיבה מגור שליט"א אמר: מצניו דברים מופלאים בשפת אמת לקוטים שהקשה על לשון עתיד דנקט קרא "יסר" דלאאורה הול"ל מייסר, אלא דבאמת מי זה שידע לייסר הבן כראוי לטוב לו, לבד השי"ת אבינו שבשמים, ונמצא מקרא זה בא למדוד ונמצא למד, ולכן כתיב "יסר" דהיינו כמו שאדם רוצה לייסר את בנו כראוי וכך היה צריך לייסרו אם היה בו דעת שלימה, כך ה' אלקיך מייסרך.

והנה מדבריו נמצינו למדים שביכולת האב רק לרצות לחנך כראוי, אבל קיומו בפועל לא שייך כלל במציאות שיהיה כן, כי אין מציאות כזו של מחנך מושלם. ולא רק במחנך שאינו אלא שליח האב לא שייך שיהיה מושלם, אלא אפילו האב עצמו המייסר את בנו, ומקיים ולמדתם אותם את בניכם כפשוטו, ג"כ לא שייך שיהיה החינוך מושלם, והגם שהאב מכיר את בנו ורוצה בטובתו באמת, עם כל זאת אין שייך לייסרו כראוי, ואם אמרו חז"ל אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו, ולמקומו הרי אין שייך להגיע [ע"י שפ"א שם], כי לכל אחד יש את היצר שלו עם תכונות הנפש שלו, וא"א לדונו ולהכריעו לכף חובה, ונצרך זהירות יתירה.

ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך וגו': (כ"ח)

בשם ה"חידושי הרי"ם" זי"ע שאמר: במשנה [אבות פ"ג מ"ג] שלשה שאכלו על שולחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה. וכתב הרע"ב וברכת המזון שמברכין על השולחן יוצאין ידי חובתן וחשוב כאילו אמרו עליו דברי תורה. והמפרשים הם לא נהירא להו כפי הרע"ב רק צריך ללמוד על השולחן ממש. אך נראה ליישב דברי הרע"ב אם אדם אוכל לפני השי"ת ואחר כך מברך ברכת המזון ויודע לפני מי אין כל דברי תורה גדול מזה. ועוד, הרי אם אדם לומד והדין של ברכת המזון יוצא ידי חובת דברי תורה על השולחן ומדוע לא יצא ידי חובתו בברכת המזון עצמה.

הרבי ה"בית ישראל" זי"ע כותב: הגיד כ"ק אאז"ל בשם הרוקח שמה מרבה כאן ה"את", ותי' שמרבה ברכה עבור בעה"ב אורח מברך לבעה"ב ע"כ. והגיד בזה הגמ' למי שאכלנו משלו הרי זה בור הכוונה שרק מברך את הבעה"ב וזה בורות שהעיקר להשי"ת ואת לרבות גם בעה"ב ע"כ. ואולי אפשר לרמוז על ה"את" לרבות ת"ח כמו שם אצל מורא, והענין שכל אכילת בני אדם מתוקנים ע"י הצדיקים וזה ברכה שבשמים במיוחד שהם עושים שלא יתגשם ענין דאי' בגמ' כל העולם ניוון בשביל חנינא וכו' כדאי' בספרים שהם עושים שביל ודרך וזה הברכה.

כותב הרבי ה"לב שמחה" זי"ע: המי הרה"ק רבי נחמיה זצ"ל כשהלה פתם, ואסרו עליו הרופאים לאכול פת במשך ימות השבוע, אמר שעל מה שאסרו עליו

הרבי ה"לב שמחה" זי"ע כותב: בפרשה רואים גדול חשיבות ארץ ישראל, ויש לדקדק למה הבא מחו"ל לאר"י על מנת להשתקע אינו מברך שהחינו, ואולי משום שאנו עדיין בגלות, לכן אף שמוצא ישוב אר"י קיימת, מ"מ לא שייך לברך שהחינו. גם לימוד התורה מובחר ביותר בארץ ישראל, כדאי' במד' אין תורה כמות תורה ישראל, ואולי היה צריך להיות מתן תורה בחו"ל בדר סיני, כי לולא זאת לא היה בכח ללמוד תורה בחו"ל.

והיה עקב תשמעון וגו' ושמר ה' אלקיך לך וגו': (י"ב)

כותב ה"שפת אמת" זי"ע: וקשה כי מה צריך הכתוב זה להודיע כי היתכן שלא יקיים השי"ת הברית והשבועה, ובמד' מאמונתו של בשר דם אתה יודע אמונתו של הקב"ה וביאור הענין כי כמו שמצות הקב"ה ותורתו צריך כה גדול ושמירה בעוה"ז לגבור נגד הסט"א. כמו כן בשמים צריך הברית והשבועה שנשבע הקב"ה לאבות שמירה והתגברות כח הרחמים נגד הקטרוגים ושרי אומות שלמעלה. והכל תלוי בעבודת האדם למטה. וכפי האמונה שמתקיימת בישראל לפני משורת הדין וגוברין נגד יצה"ר ומוסרין נפשם בעבור הקב"ה ותורתו. נותנים כח וקיום בשמים לעשות עמהם לפני משורת הדין ג"כ. ושלא להשגיח על הקטרוגים. כמו שהמה אין משגיחין על יצום הרע כי הכל במדה.

כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר: והיה עקב תשמעון, ובסוף הפרשה כי אם שמור תשמרון וגו' כל המקום אשר תדרך כף רגלכם בו לכם יהיה. כאשר והיה עקב תשמעון, בעסק התורה, מובטב שכל המקום אשר תדרוך כף רגלכם בו לכם יהיה וגו', ובגמ' [תענית כה]. גמירי דמשימא מינה יתבי משקל לא שקלי, כל המקום אשר תדרוך כף רגלכם בו, כל מקום שיהיה שם יהודי, לכם יהיה לתמיד, פודכם ומוראכם יתן ה' אלקיך על פני כל הארץ אשר תדרכו בה, הברכה היותר גדולה שבני ישמעאל יהיו יריאים מבני ישראל, וזהו והיה עקב תשמעון.

כי לא על הלחם לבדו יהיה האדם כי על כל מוצא פי ה' יהיה האדם: (א"ח)

הרבי ה"פני מנחם" זי"ע אמר בשם כ"ק אאז"ל בשם הספרי כי לא על הלחם לבדו יהיה האדם לחם אלו המדרשות כי על כל מוצא פי ה' אלו הלכות ואגדות, ויש להבין למה דוקא המדרשות נקראים לחם, ולכאורה את ההלכות שייך יותר לקרוא בשם לחם, לשון מלחמה, ספר מלחמות ה', אלא דאיתא פתא סעדתא דלבא, וכדאי' בגמ' [ב"ב יב:] שאחר שאוכל יש לו לב אחד, לכן לחם אלו המדרשות שמושנין לבו של אדם, פתא סעדתא דליבא, שמושנין לבו של אדם להש"י, מוצא פי ה' אלו הלכות הכוונה ליי"ג מכליך דרחמי, ואיתא שיי"ג מדות שהתורה נדרשת בהן הם כנגד יי"ג מכליך דרחמי, יי"ג מדות שמעוררים

לכבוד מערכת הגליון אשר כשמו כן הוא מן הבאר ישקו "כל" העדרים,

ברצוני קודם כל לשתף אותכם במשהו קטן אבל בטוח אני שזה יחזק את ידכם,

בימים אילו ימי הקיץ כידוע אנשים נוסעים לכל מיני מקומות בעולם וגם אני הקטן בתוכם,

הייתי השבוע בשוויץ והזדמן לי להיות בשבת ביחד עם אחד מהקרובים שנמצאים עם כ"ק האדמו"ר שליט"א בשוויץ, ובשבת בהפסקה ראיתי שמוציא מהכיס את גליונכם הנפלא, ושאלתי אותו האם גליון זה עולה על שולחן מלכים, והאם זה מוסכם ומקובל, (בפרט אחרי התורה שפורסמה לפני שבוע בשליחות, שאין להכניס עלונים לכל בתי החסידים) והשיב לי שבוודאי כל שבוע מופיעים את זה, והוסיף לי שהווארטעס כל שבוע הם מיוחדים מאד ואם אני יודע מי שעושה את זה שאמסור לו ברכת תודה.

ובכן הנני מוסר לכם כאן בשמו ובשם כל קהלא קדישא בכל רחבי תבל שנהניג מדי שבת בשבתו מגליונכם הנפלא והמחזק בענייני אחדות ושלוש המשיכו בפעילותכם הנפלאה חזקו ואמצו דיכום.

ועוד בקשה לי אליכם באם תוכלו לארגן שגליון זה יודפס ויופץ ויחולק בכל השיטבלך שלנו לפחות למשך תקופה שהציבור שעדיין לא יודע מזה שיראה שקיים כזה דבר, וששייך עדיין לחיות בשלום ובאחדות, שהרי בתוך תוכינו כלנו יודעים שרוב העם רוצה שלום שקט ושלווה, וכופים עליהם בכל מיני דרכים את המחלוקת הארורה שמחררת בתוכינו, ואתם בגליונכם ובארגונכם המיוחד, יכולים להאיר את האור בקצה המנהרה ובידכם הדבר, ובעיקר באר"ק שכאן אצלינו הדבר יותר נגוע מאצליכם,

ואסיים בדבר תורה לעורר ולהתעורר כתוב בפרשת השבוע פרשת עקב "וידעת עם לבבך כי כאשר ייסר איש את בנו ה' אלקיך מיסר" (ח ה) **כ"ק אדמו"ר שליט"א** אמר פעם לבאר, חשבתי הפל' שכפי מה שהאדם מתנהג בחינוך הבנים והתלמידים שג"כ קרויין בנים, כך מתנהג עמו הש"ת, במדה שהוא מודד לייסר את בנו ותלמידו, כך במדה זו ה' אלקי מיסרך, שאם מתנהג עמם כראוי, בטוב, מתנהגים עמו מן השמים ג"כ כך, וכדאי מהבעש"ט ז"ל פי' ה' צלך, כמו הצל שהוא לפי תנועת האדם, כך מתגלה הצל שלמעלה כפי תנועת עבודת התחתונים, וכפי שהאדם מתנהג למטה כך מתנהגין עמו מלמעלה, אם מתנהג במדת הרחמים גם מלמעלה מרחמין עליו, וכמ"ש בגמ' [שבת קנא:] כל המרחם על הבריות מרחמים עליו מן השמים. עכ"ד הק'

ובכן הלוואי ונזכה להתעורר ולהתאחד בשלום אחד עם השני לתת ולשמוח איש בשמחת רעהו לאהוב אחד את השני ובפרט אחים ואחיות הורים וילדים להרבות באהבה וברעות, ובזכות זה נזכה שמשמים יתנהגו עמנו מדה כנגד מדה באהבה ובשמחה ויושפע עלינו שפע רב וכל טוב סלה.

החותם בברכה

י.מ. הכהן מארה"ק עיר התורה והחסידות ב"ב כעת בשוויץ

אל הבאר

לכבוד ידידנו היקרים המבקשים לראות כל ישראל חברים... החונים בגולת נ.י. הע"י.

אין מילה בלשוני להודות לכם על הטובה אשר עשיתם למעני, ביכולתי להראות לצאצאי שיחי' שאפשר גם להיות באחדות עם כל אנ"ש היקרים בכל מקום שהם מתקשרים. והעיקר להשתדל לכבד כל אחד כפי יכולתו ולא ח"ו להיפך וד"ל.

והנה ידוע המעשה אשר פעם קראו להחסידי רבי אהרן מנחם מענדיל זצ"ל השו"ב מויסקיט לקבל יין אצל השפת אמת זצ"ל, ביקש ראמ"מ להתברך מהרבי בברכת לחיים, אלא שמתוך כך דחק הרבה בין העולם, בהשתוקקותו לראות את פני הרבי, פתאום חש כי הרבי הקפיד על כך.

כשאלו התנצל לפני השפ"א, אמר החסיד ראמ"מ מויסקיט: "הרי יהודי הוא ס"ת, ומה איכפת אם ס"ת מונח אצל השני?", נענה הרבי זי"ט: "יהודי צריך להחזיק את חבירו לספר תורה..."

והש"ת יעזור שישרור השלום והשלום במחננו ונזכה לשוב בתשובה לקראת הימים הנוראים הבעל"ט.

מעשה מרובה"ק

ודבריו שמעת מתוך האש

בליל שבת קודש בעיצומו של הקיץ היסב ה"חידושי הרי"ם" זי"ע בשולחנו הטהור, הרוחק היה נורא, אלפי חסידים נדחקו עד אפס מקום, והרבי היה ישוב ודורש בעמקות עצומה. הרה"ק הרבי ר' העניך מאלכסנדר זי"ע שהיה אז רבה של פרושניץ, ישב לימינו ולפתע הפטיר: "עם פארברענט מיך", אני נשרף... לחישתו הגיע לאוזני הנה"ח רבי בנימין אליעזר זצ"ל, חתן הרבי, שעמד מאחוריו. מיד חירף נפשו ופילס דרך החוצה, והביא לרבי מאלכסנדר כוס מים צוננים להשיב נפשו כחום הנורא. הרבי הודה לו, הרטיב שפתיו והחזיר לו את הכוס, כשהוא כופל תודה.

לאחר השולחן הטהור פנה החידושי הרי"ם לחדרו, וחתנו ליווהו. פנה אליו ואמר: "נהנתי כששמעתי מהרב מפרושניץ, שדברי התורה שלי יוקדים בו כאש!"

היה זה לפלא כיצד שמע את לחישתו של הרבי מאלכסנדר בעודו משמיע דברי א לקים חיים בלהב אש. ומכל מקום הבין החתן שהרבי מאלכסנדר לא התכוין לכוס מים צוננים...

בשבתך בביתך ובלכתך בדרך

בסערת מלחמת העולם הראשונה, התגורר הרבי ה"אמרי אמת" זי"ע בווארשה. אחד מהחסידים ערך סעודת שבע ברכות והרבי הסכים להשתתף בה. שלח המחותן את בנו במכונית, ללוות את הרבי לשמחה. עלה הנער - מספר הדברים - ומצא את הרבי לומד עם גיסו הרה"צ רבי הירש העניך מבניין זצ"ל. משהודיעם לשם מה בא, קמו שניהם כרענו וירדו עמו, כשפיהם אינו פוסק מגורסתם. נכנסו למכונית, והמשיכו לעיין בדברי התוספות. באו לסעודה, נטלו ידים, והמשיכו בפלפולם. כרכו "שבע ברכות", הרבי רקד מעט עם החתן, ושכ בפלפולו. כל הדרך לביתו המשיך לשוחח בענין עם גיסו הרב מבענין, וכשהחזרו לחדר התיישבו כפי שראם הנער בבואו, והמשיכו כידונם...

מבאר החסידות

תורת אמת היתה בפיה

לא נחה דעתו של הגביר, ונסע אל הרה"ק רבי יחיאל מאיר מגוסטנין זי"ע. שאלו האם היה כבר אצל רבו, האבני נזר זי"ע, משהשיב בחיוב, שאלו מה אמר. שמע את התשובה, וקרא: "זו המצאה של עילוי וצדיק, אוין בליבי ספק כי כמו שפוסק איש התורה - דער תורה איד - למטה, כך מסכימים בשמים ממעל!"

לא עברו ימים מרובים, ובא מבקר מיוחד מטעם השלטונות בפטרבורג. החל להשוות בין פינקס הייצור לפינקס הדיווח לרשויות המס לעיני בעל המפעל, שיידרש לתת הסברים על אי התאמה. עמד רבי יעקב ירא וחרד, והמבקר החל לעבור בקפידה ולהשוות, שורה אחר שורה. ליבו של רבי יעקב פירפר. אמנם בדרך הראשון היתה התאמה, גם בדרך שאחרי, אבל לאחר מכן החלה ההעלמה. המבקר לא הבחין בחרדתו, עבר לדף השני. ועדיין לא גילה שום חריגה. נענה ואמר: "אם עד כה הכל כשורה, יש להניח שכן הוא גם הלאה." נטל הקולמוס ואישר שהספרים נבדקו והמס שולם כהלכה..."

לגביר רבי יעקב אנגלמן ז"ל היו משרפות י"ש מהן התפרנס בכבוד. על הי"ש הוטל מס גבוה שייקר את מחירו. לפיכך לא דווח אלא על הי"ש שנמכר במדינה, ואת השאר הבריח לחו"ל. יום אחד פטשו המוכסים על מפעליו והחרימו את כל הספרים לביקורת. חשכו עיניו ומיהר לרבו הרה"ק ה"אבני נזר" זי"ע **מוסכטשוב**, וסיפר שאם יתגלה היקף העלמת המס יושת עליו קנס שלא יאה די בכל הונו לשלמו, מלבד עונש המאסר.

שמע הרבי ונרעש, אך מיד התעשת ואמר: "הלא בגמרא נפסק להלכה שהגויים פיהם דבר שוא וימינם ימין שקר" [ב"ב מה.], ואין להם שייכות לאמת. ממילא, לא יוכלו גם כאן להגיע לאמת!" ופטרו לשלום.

כנגד המברכים - ברכות מז"ט לבעלי השמחות בקהילתנו

ברכת מז"ט טוב

לידידנו הרה"ח משה פלך לאוי"ט ולידתו הרה"ח ר' ישראל משה לובאט לאוי"ט ולבנתו חתנו ידידנו ר' יעקב שלמה לובאט לאוי"ט לרגל חולדת הבן/הנכד שיהי' מאהלים ירידך - שטיבל 58

ברכת מז"ט טוב

לידידנו הרה"ח ר' ישראל שינשניידר לאוי"ט לרגל היכנס בנו הבחור אברהם יצחק ני"ו לעו"ל תורה ומצוות מאהלים ירידך - שטיבל 55 - שטיבל 43

ברכת מז"ט טוב

לידידנו הרה"ח גר' משה גולדבלאט שליט"א ולחתנו הרה"ח ר' יהודה לייב בלכרוביץ לאוי"ט לרגל חולדת הבן/הנכד שיהי' מאהלים ירידך - שטיבל 48 - שטיבל 49-13

ברכת מז"ט טוב

לידידנו הרה"ח ר' משה פלך לאוי"ט ולידידנו ר' ישראל משה לובאט לאוי"ט ולבנתו חתנו ידידנו ר' יעקב שלמה לובאט לאוי"ט לרגל חולדת הבן/הנכד שיהי' מאהלים ירידך - שטיבל גידול תורה - שטיבל 48